

Inhoudelijke versterking paramedische samenwerking in de herstelzorg

Onderwerpen: paramedische zorg, herstelzorg, samenwerking, juiste zorg op de juiste plek

Datum geplaatst: 5 augustus 2021

Deadline: 18 januari 2022, 14.00 uur

Inhoud

DOEL SUBSIDIEOPROEP	1
RANDVOORWAARDEN	3
Wie kan subsidie aanvragen	3
Welk bedrag kan aangevraagd worden	4
BEOORDELINGSCRITERIA	4
Relevantiecriteria	4
Kwaliteitscriteria	5
PROCEDURE & TIJDPAD	6
Beoordelingsprocedure	6
Tijdpad	6
INDIENEN	7
Indiening (via Mijn ZonMw)	7
TIPS	7
Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	7
Inhoudelijke vragen	7
Technische vragen	7
Downloads en links	7
Bijlage 1 'Voorwaarden voor samenwerking'	8

DOEL SUBSIDIEOPROEP

Het doel van deze subsidieoproep is om te onderzoeken hoe de inhoudelijke paramedische herstelzorg beter op elkaar kan aansluiten en multidisciplinair kan worden afgestemd, zodat de zorg het beste aan de zorgvraag kan voldoen. Het op het juiste moment inzetten van de juiste zorgprofessional en dit op een effectieve wijze organiseren staat hierbij centraal, waarbij de focus ligt op het zo optimaal mogelijk functioneren van mensen. Hiermee wordt bijgedragen aan het versterken van multidisciplinaire samenwerking tussen paramedische disciplines en het aantonen van de meerwaarde van de paramedische zorg.

Aanleiding

Meerwaarde paramedische zorg

Om de cliënt de beste zorg te kunnen leveren, is niet alleen het stellen van een juiste medische diagnose belangrijk, maar ook het analyseren van de gevolgen van de gestelde diagnose en wat voor de cliënt belangrijk is. De paramedische zorg is gericht op het optimaal functioneren van de cliënt, waarbij een inschatting wordt gemaakt van de mogelijkheden en beperkingen van de cliënt, en de context en het steunsysteem van de cliënt. De toegevoegde waarde van paramedische zorg in de zorgketen is nog niet altijd voldoende zichtbaar, terwijl paramedische zorg wel een grote bijdrage kan leveren aan het verplaatsen, voorkomen en vervangen van zorg, het verminderen van zorgkosten en de kwaliteit van leven van de cliënt.

Overgang naar zorg in de eerste lijn

Binnen een intramurale setting (onder andere ziekenhuis, revalidatiecentrum, verpleeghuis en eerstelijnsverblijf) wordt een cliënt vaak door meerdere (zorg)disciplines begeleid. Maar zodra een cliënt de transitie maakt naar de thuissituatie is het niet vanzelfsprekend dat er een multidisciplinair team de zorg gezamenlijk oppakt om de cliënt optimaal te begeleiden in het herstel. Met de introductie van de transitieverpleegkundige zijn er stappen gezet, maar deze zijn vooral gericht op het inrichten van basiszorg en de inzet van mantelzorg.

Er is nog onvoldoende regie op de inhoud van (het vervolg van) een revalidatietraject in de thuissituatie, waarin een cliënt werkt aan verder herstel aan de hand van specifieke behandeldoelen, en aan het voorkomen van verergering van klachten. Of en wanneer welke discipline wordt ingezet in dit proces hangt grotendeels af van de overdracht vanuit de instelling en/of de signalering van de huisarts, wijkverpleegkundige, mantelzorger of de cliënt zelf. De inzet van meerdere zorgprofessionals die in afstemming elkaar aanvullen of opvolgen is geen vanzelfsprekendheid terwijl de paramedische disciplines hier elkaar juist kunnen versterken. Revalidatie thuis en zorg gerelateerde preventie is een thema dat vraagt om een gezamenlijke visie vanuit de paramedische zorg, en biedt veel mogelijkheden voor het aantonen en benutten van de toegevoegde waarde van de paramedische zorg. De wensen van een cliënt en de afstemming met aanpalende disciplines zoals huisartsen, verpleegkundigen en medisch specialisten is hierbij uiteraard noodzakelijk.

Doel

Herstelzorg en het verplaatsen, voorkomen en vervangen van zorg

Deze subsidieoproep is gericht op de overgangsfase van een intramurale setting naar de thuissituatie waarbij het gaat om het herstel (revalidatiezorg) of om het voorkomen van achteruitgang/verergering van klachten (zorggerelateerde preventie) in de thuissituatie. Hiervoor wordt de overkoepelende term 'herstelzorg' gebruikt. De definitie van herstelzorg is: alle zorg die ten dienste staat van herstelprocessen van cliënten. In deze subsidieoproep omvat herstelzorg de revalidatiezorg en zorg gerelateerde preventie in de thuissituatie, na thuiskomst uit een intramurale setting, waarbij de zorg is gericht op het herstel van de cliënt. Deze zorg betreft bijvoorbeeld oncologische zorg (leven met kanker), zorg en behandeling na een beroerte, zorg na een exacerbatie, postoperatieve zorg en post-IC zorg. Herstelzorg is actueel door de paramedische herstelzorg na COVID-19. Deze subsidieoproep is echter *niet* gericht op herstelzorg na COVID-19 en projecten gericht op COVID-19 zijn dan ook uitgesloten.

Met het verbeteren van de kwaliteit van herstelzorg wordt bijgedragen aan het verplaatsen, voorkomen en vervangen van zorg en sluit daarom aan bij de Juiste Zorg op de Juiste Plek (JZOJP).

1. Het doel van revalidatie is om weer goed te kunnen functioneren, passend bij wat de cliënt belangrijk vindt, al dan niet met een beperking, na een ongeval, ziekte of medische ingreep. Dit

- draagt bij aan het **verplaatsen van zorg** van de tweede naar de eerste lijn, en van de derde naar de eerste lijn.
2. Zorg gerelateerde preventie heeft tot doel het **voorkomen van zorg** als een bestaande aandoening leidt tot complicaties en beperkingen (en daarmee meer zorgbehoefte) of een lagere kwaliteit van leven. Hierbij wordt aangesloten op de aanwezige gezondheidsvaardigheden en het vermogen tot zelfmanagement van de cliënt.
 3. Het inzetten van e-health of andere manieren van slimme zorg draagt bij aan het **vervangen van zorg**.

Onderzoeksvragen binnen deze subsidieoproep

De regie over de (paramedische) herstelzorg is onvoldoende. Het is niet duidelijk wanneer de juiste paramedische zorgprofessional de juiste zorg op het juiste moment moet leveren, aansluitend op de wensen van de cliënt. Wanneer stopt de ene paramedicus en start de ander voor de meeste effectieve behandeling? Hoe kan de betrokkenheid en afstemming van verschillende zorgprofessionals beter georganiseerd worden, zodat de cliënt de beste zorg ontvangt? Deze praktijkvragen leiden tot de volgende onderzoeksvragen in deze subsidieoproep:

1. inhoud van herstelzorg: hoe kan de herstelzorg inhoudelijk worden afgestemd op de wensen van de individuele cliënt, zodat de zorg het beste aan de zorgvraag kan voldoen?
2. organisatie van herstelzorg: hoe kan (de regie over) herstelzorg het beste georganiseerd worden tussen paramedische disciplines, zodat de zorg beter op elkaar aansluit en de bovengenoemde inhoud van zorg geleverd kan worden?

Een subsidieaanvraag ingediend binnen deze subsidieoproep is gericht op het beantwoorden van beide onderzoeksvragen.

Samenwerking

Binnen een project is samenwerking tussen minimaal 3 paramedische disciplines¹ vereist. Daarnaast moet nauw worden samengewerkt met de praktijk (zorgprofessionals, zorgorganisaties/praktijkinstellingen), cliënt(vertegenwoordigers) en hun naasten. Zij dienen nadrukkelijk betrokken te worden bij het schrijven van de subsidieaanvraag en bij de uitvoering van het project, zodat het project en de resultaten goed aansluiten bij hun wensen. Waar relevant wordt samengewerkt met andere disciplines (zoals huisartsen, verpleegkundigen, medisch-specialisten, maatschappelijk werk, psychologen en de thuiszorg).

Resultaten

Projecten dienen de volgende resultaten op te leveren:

- Een project levert kennis, inzichten en (kennis)producten op die zowel zijn gericht op onderzoeksvraag 1 (inhoud van herstelzorg) als onderzoeksvraag 2 (organisatie van herstelzorg). Een voorbeeld van een mogelijk resultaat bij onderzoeksvraag 1 is de ontwikkeling van een gezamenlijke anamnese. Een voorbeeld van een mogelijk resultaat bij onderzoeksvraag 2 is het opzetten, toepassen en evalueren van een regionaal paramedisch netwerk gericht op herstelzorg, of de ontwikkeling van een zorgpad.
- Het project levert een procesevaluatie op met daarin de bevorderende en belemmerende factoren die voortkomen uit het anders vormgeven van de inhoud van zorg en de organisatie van zorg.
- De kennis, inzichten en (kennis)producten, zoals handreikingen en tools, zijn beschikbaar en toepasbaar voor de praktijk, en cliënten en hun naasten. De praktijk, cliënten en hun naasten worden betrokken bij de ontwikkeling van de (kennis)producten en deze producten worden met hen geëvalueerd op toepasbaarheid en bruikbaarheid. Daarnaast worden de opgeleverde kennis, inzichten en (kennisproducten) breed verspreid.
- De verkregen kennis, inzichten en (kennis)producten hebben de potentie om gebruikt te worden in andere contexten, regio's en paramedische disciplines die geen onderdeel zijn van het project. Als een project bijvoorbeeld wordt uitgevoerd in regio A binnen zorginstelling B, moeten de ontwikkelde kennis, inzichten en producten ook toepasbaar zijn in regio Y en zorginstelling Z.

De gehonoreerde projecten wisselen tijdens door ZonMw georganiseerde bijeenkomsten kennis en ervaringen uit om gezamenlijk te leren en onderlinge samenwerking te stimuleren.

¹ Waar paramedische disciplines staat, worden de disciplines uit het programma Paramedische Zorg bedoeld: ergotherapie, oefentherapie, fysiotherapie, diëtetiek, logopedie en huidtherapie.

In projecten wordt, waar relevant, gebruik gemaakt van bestaande kennis en goede voorbeelden. Denk aan de [regiobeelden van de Juiste Zorg op de Juiste plek](#), CVAnet, ParkinsonNet en OncoNet en het REACH-netwerk. Samenwerking met deze partijen is echter geen verplichting.

Over het programma Paramedische Zorg

Deze subsidieoproep is onderdeel van het programma Paramedische Zorg 2019-2022. Het doel van dit programma is het stimuleren van de kwaliteit van de paramedische zorg. Hiermee dragen we bij aan de verbetering van de cliëntenzorg en de gezondheid van cliënten. De betrokken paramedische beroepsgroepen zijn: diëtetiek, ergotherapie, fysiotherapie, huidtherapie, logopedie en oefentherapie.

Het programma bestaat uit 2 onderdelen:

1. kennisvergroting en onderzoek
Binnen dit onderdeel zetten we onderzoek uit naar kennisvragen uit de bestaande kennisagenda's en wordt er binnen het Meerjarig Onderzoekskader Paramedische Zorg (MOPZ) multidisciplinair onderzoek uitgevoerd.
2. kwaliteit en transparantie
Binnen dit onderdeel werken we aan de ontwikkeling van kwaliteitsstandaarden, (stroomlijning van) richtlijnontwikkeling en het verbeteren van de transparantie van de kwaliteit van zorg.

Deze subsidieoproep is onderdeel van het programmaonderdeel Kennisvergroting en onderzoek.

RANDVOORWAARDEN

Uitsluitend subsidieaanvragen die voldoen aan onderstaande randvoorwaarden komen in aanmerking voor subsidie.

- De subsidieaanvraag is gericht op de overgangsfase van een intramurale setting naar de thuissituatie.
- Een subsidieaanvraag kan alleen door een onderzoeksorganisatie worden ingediend. Samenwerking met de praktijk, cliënten en hun naasten is een vereiste.
- Bij een project zijn minimaal 3 van de volgende paramedische disciplines betrokken: ergotherapie, oefentherapie, fysiotherapie, diëtetiek, logopedie en huidtherapie. De resultaten zijn minimaal van toepassing voor de gekozen disciplines.
- Projecten gericht op herstelzorg na COVID-19 zijn uitgesloten voor deze subsidieoproep.

Wie kan subsidie aanvragen

Een subsidieaanvraag kan worden ingediend door een onderzoeksorganisatie² die aantoonbaar ervaring hebben met paramedisch onderzoek. De hoofdaanvrager/projectleider is een gepromoveerd onderzoeker werkzaam bij een onderzoeksorganisatie en heeft aantoonbaar recente ervaring in paramedisch onderzoek. De bestuurlijk verantwoordelijke en hoofdaanvrager dienen van dezelfde onderzoeksorganisatie afkomstig te zijn.

De onderzoeksorganisatie werkt samen met ten minste 1 praktijkinstelling/zorginstelling waarin paramedische zorg wordt verleend. In het verlengde daarvan dient te worden samengewerkt met praktiserend zorgprofessionals en cliënt(vertegenwoordigers) en hun naasten, waarbij minimaal 3 paramedische disciplines zijn vertegenwoordigd.

Uit de projectbeschrijving dient duidelijk naar voren te komen dat de inzet van publieke middelen gerechtvaardigd is.

Een praktijkinstelling/zorginstelling wordt gezien als een onderneming. Wanneer samenwerkingsprojecten gezamenlijk door ondernemingen en onderzoeksorganisaties worden uitgevoerd, bestaat het risico dat de financiering als staatssteun wordt beschouwd. Volgens paragraaf

² Definitie onderzoeksorganisatie: een entiteit (zoals universiteiten of onderzoeksinstituten, agentschappen voor technologieoverdracht, innovatie-intermediairs, entiteiten voor fysieke of virtuele onderzoeksgerichte samenwerking), ongeacht haar rechtsvorm (publiek- of privaatrechtelijke organisatie) of financieringswijze, die zich in hoofdzaak bezighoudt met het onafhankelijk verrichten van fundamenteel onderzoek, industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling, en met het breed verspreiden van de resultaten van die activiteiten door middel van onderwijs, publicaties of kennisoverdracht. Wanneer dit soort entiteit ook economische activiteiten uitoefent, moet met betrekking tot de financiering, de kosten en de inkomsten van die economische activiteiten een gescheiden boekhouding worden gevoerd. Ondernemingen die een beslissende invloed over dit soort entiteit kunnen uitoefenen in hun hoedanigheid van bijvoorbeeld aandeelhouder of lid van de organisatie, mogen geen preferente toegang tot de onderzoekscapaciteit van deze entiteit of tot de door haar verkregen onderzoeksresultaten genieten. ZonMw beoordeelt of een onderzoeksorganisatie voldoet aan de definitie van het Europese staatssteunrecht.

2.2.2 Kaderregeling O&O&I¹ wordt geen staatssteun aan de deelnemende ondernemingen verleend indien sprake is van 'daadwerkelijke samenwerking' doordat aan de aldaar opgesomde voorwaarden wordt voldaan. Alleen aanvragen die aan die voorwaarden voldoen, kunnen gehonoreerd worden. Zie voor de voorwaarden en toelichting [bijlage 1](#) van deze subsidieoproep. Voor alle ZonMw subsidieoproepen geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als dit leidt of kan leiden tot het verlenen van ongeoorloofde [staatssteun](#).

Welk bedrag kan aangevraagd worden

Voor deze subsidieronde is € 1.800.000, - beschikbaar. Per subsidieaanvraag kan maximaal € 300.000, - worden aangevraagd. De looptijd van het project is minimaal 24 maanden tot maximaal 48 maanden.

NB: alle publicaties die voortkomen uit wetenschappelijk onderzoek dat geheel of gedeeltelijk door ZonMw gesubsidieerd is dienen direct (zonder embargo) Open Access beschikbaar gesteld te worden, overeenkomstig met het ZonMw Open Access beleid. Het artikel dient gepubliceerd te worden onder toepassing van de *Creative Commons* Naamsvermelding ([CC BY 4.0 licentie](#)). Indien de auteur het noodzakelijk acht om af te wijken van CC BY 4.0 licentie, dient de alternatieve keuze onderbouwd en goedgekeurd te worden. U kunt kosten voor Open Access publicaties opnemen in de projectbegroting tot een maximum bedrag van € 5.000, - (gespecificeerd met 'Open Access'). Andere routes zijn toegestaan, echter is deze tegemoetkoming in kosten enkel mogelijk als u volgens de volledig gouden Open Access route publiceert. Voor meer informatie over het ZonMw Open Access beleid, de voorwaarden en mogelijkheden, verwijzen we u naar [onze website](#).

BEOORDELINGSCRITERIA

De programmacommissie beoordeelt de relevantie, kwaliteit en begroting van alle aanvragen. Hieronder staan de relevantie- en kwaliteitscriteria die van toepassing zijn.

Relevantiecriteria

Inhoudelijke relevantiecriteria

- **Doelgroep**
In de subsidieaanvraag beschrijft u de doelgroep van het project. Uit de subsidieaanvraag is duidelijk waarom de keuze voor de doelgroep is gemaakt, waarbij rekening is gehouden met de urgentie en maatschappelijke relevantie (zoals zorgkosten en de frequentie van de problematiek).
- **Samenwerking**
 - Binnen een project werken minimaal 3 paramedische beroepsgroepen samen. Bij het opstellen van de onderzoeksvragen wordt aandacht besteed aan de verschillen in taken en rollen tussen de verschillende disciplines. Omschrijf hoe de samenwerking tussen de 3 paramedische disciplines wordt vormgegeven.
 - Binnen het project werkt u nauw samen met de praktijk (zorgprofessionals, zorgorganisaties/praktijkinstellingen) en cliënten en hun naasten. Omschrijf hoe u deze samenwerking vormgeeft en hoe u hen betreft vanaf het schrijven van de subsidieaanvraag, tot de uitvoering van het project en het evalueren en opleveren van de resultaten.
 - Omschrijf met welke andere relevante stakeholders in het project wordt samengewerkt en hoe die samenwerking wordt vormgegeven.
- **Praktijkgerichtheid, toepasbaarheid en overdracht van resultaten**
 - Het project is praktijkgericht en dus aantoonbaar gebaseerd op vanuit de praktijk geïdentificeerde problemen en knelpunten. Omschrijf hoe het project de praktijkproblemen beoogt op te lossen en hoe het project bijdraagt aan betere cliëntgerichte zorg.
 - Alle kennis die uit de projecten voortkomt, moet toegankelijk en toepasbaar zijn voor relevante zorgprofessionals in de praktijk en leiden tot een betere kwaliteit van zorg en patiëntenzorg in de eerste lijn. Bij het toegankelijk en bruikbaar maken van resultaten houdt u rekening met de taken en rollen van de verschillende disciplines en met de manier waarop de verschillende disciplines kennis tot zich nemen.
 - Het project levert ten minste de hierboven beschreven verwachte resultaten op. Beschrijf concrete doelen en activiteiten die worden ondernomen om de toegankelijkheid, bruikbaarheid en toepasbaarheid van de resultaten te bevorderen. Tijdens de uitvoering van het project volgt het verder in kaart brengen van randvoorwaarden voor brede implementatie en borging. Omschrijf hoe u dat gaat doen.

- Omschrijf de regionale context waarin het project wordt uitgevoerd en hoe de resultaten van uw project toepasbaar zijn in andere regio's/contexten.
- Wetenschappelijke artikelen en artikelen in vaktijdschriften worden 'Open Acces' gepubliceerd in relevante (inter)nationale tijdschriften en de hieruit voortkomende kennis wordt ook in Nederlandstalige (vak)tijdschriften, websites en kennispleinen gepubliceerd en is vrij toegankelijk.
- **Participatie van cliënten/cliënten**
 - ZonMw hecht veel waarde aan cliëntenparticipatie en wil het cliëntenperspectief terugzien in uw subsidieaanvraag en onderzoek. Het onderdeel 'cliëntenparticipatie' wordt afzonderlijk beoordeeld door een patiëntenpanel vanuit Patiëntenfederatie Nederland. Dit panel bestaat uit ervaringsdeskundigen met interesse in en ervaring met onderzoek; zij zijn getraind in het beoordelen van projecten op relevantie en op het beoordelen van het vormgeven van cliëntenparticipatie in subsidieaanvragen.
 - Betrek cliënten en hun naasten (vertegenwoordigende organisaties) nadrukkelijk bij het schrijven van de subsidieaanvraag en bij de uitvoering van het project, zodat het project goed aansluit bij de wensen van cliënten en naasten. U werkt uit hoe u cliënten(inbreng) betrekt bij zowel de opzet als de uitvoering van het project. Dit wordt uitgewerkt in het plan van aanpak. Onder 'betrekken' verstaan we: raadplegen, advies inwinnen, samenwerken en/of laten meebeslissen bij het onderzoek.
 - Betrek uitkomstmaten die belangrijk zijn voor cliënten.
 - Neem in de begroting een post op voor de cliëntenparticipatie.

Algemene relevantiecriteria

- **Diversiteit van mensen**

In uw subsidieaanvraag houdt u expliciet rekening met diversiteit en differentiatie van de doelgroep naar kenmerken zoals sekse, leeftijd, sociaaleconomische situatie, opleidingsniveau, geografie en migratieachtergrond en culturele achtergrond. Beschrijf welke aspecten relevant zijn voor de thematiek van het project en hoe u hier in uw subsidieaanvraag aandacht aan besteedt. Als u niet differentieert naar bepaalde kenmerken die mogelijk wel relevant zijn, geef hiervoor dan een onderbouwing. Werk dit uit in het plan van aanpak.
- **Onderwijs**

Kennis wordt vooral toepasbaar en toegepast in het onderwijs als deze kennis tot stand komt in wisselwerking tussen onderzoek, onderwijs en praktijk. In de subsidieaanvraag geeft u kort aan hoe u de wisselwerking tussen onderwijs, onderzoek, praktijk en beleid vormgeeft. Welke resultaten levert uw project of onderzoek naar verwachting op voor het onderwijs zowel initieel onderwijs als bij- en nascholing? En hoe wordt met het onderwijs samengewerkt? In de uitgewerkte subsidieaanvraag beschrijft u hoe het onderwijs is opgenomen in de organisatiestructuur van de onderzoekslijn.
- **Toegang tot data**

ZonMw stimuleert optimaal gebruik van data. Beschrijf in uw subsidieaanvraag hoe u gebruik kan maken van bestaande databestanden en/of onderbouw de noodzaak van nieuwe dataverzameling. Ook kunt u aangeven hoe u van plan bent toekomstige data/resultaten FAIR te delen. Houd bij de planning en begroting van uw project rekening met de kansen en vereisten met betrekking tot [FAIR data & datamanagement](#). Indien u geen data verzamelt, vermeld dit dan in uw subsidieaanvraag.

Meer informatie over relevantiecriteria vindt u op www.zonmw.nl/relevantiecriteria.

Kwaliteitscriteria

- **Doelstelling en vraag- of taakstelling**

Doelstelling past bij het doel van deze subsidieoproep. De doelstelling moet gericht zijn op zowel de inhoud en organisatie van herstellzorg. Er vindt een toetsing plaats op helderheid, reikwijdte en originaliteit. De doelstelling is SMART (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden) geformuleerd.
- **Plan van aanpak**

Beschrijf een concreet en helder plan van aanpak met een duidelijke fasering en tijdsplanning. Beschrijf hoe en met wie de kennis wordt ontwikkeld en licht daarbij toe waarom u juist deze methoden, uitkomstmaten, analyses en strategieën kiest. Geef een beschrijving van gekozen methoden, uitkomstmaten en analyses inclusief de theoretische en/of methodologische onderbouwing. Het onderzoeksdesign en de methoden moeten passen bij de vraagstelling en

haalbaar en wenselijk zijn voor de context van de eerstelijnszorg en intramurale zorg. Het project mag opgebouwd zijn uit met elkaar samenhangende en/of elkaar opvolgende deelprojecten.

- **Haalbaarheid**
Het moet aannemelijk zijn dat het doel van de subsidieaanvraag binnen de gestelde tijd wordt bereikt met de beschikbare expertise, menskracht, faciliteiten en middelen. Geef bij de onderbouwing van de haalbaarheid aan wat mogelijke bevorderende en belemmerende factoren zijn voor het onderzoek en hoe u hier aandacht aan besteedt.
- **Projectgroep of persoon**
De projectgroep bevat de relevante experts en (vertegenwoordigers van) de eindgebruikers. Omschrijf de expertise en ervaring van de projectgroep.

Meer informatie over deze criteria vindt u in de [procedurebrochure](#).

PROCEDURE & TIJDPAD

Houd bij het schrijven van de subsidieaanvraag rekening met de volgende punten:

- Schrijf uw subsidieaanvraag in het Engels.
- Subsidieaanvragen dienen te voldoen aan de [Algemene subsidiebepalingen](#). Op de pagina [voorwaarden en financiën](#) vindt u ook informatie over de METC / CCD en de Code Openheid Dierproeven en de Code Biosecurity.
- Reserveer minimaal 5% van uw projectbudget voor communicatie en implementatie. Neem dit op in uw begroting.
- Het is verplicht om bij een subsidieaanvraag een begroting toe te voegen.
- Bij een subsidieaanvraag kunnen géén bijlagen toegevoegd worden. Toegevoegde bijlagen worden niet meegenomen bij de beoordeling van de subsidieaanvraag.

Beoordelingsprocedure

Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de infographic 'in 10 stappen subsidie aanvragen' en naar de [procedurebrochure aanvragers](#). Deze subsidieronde kent geen projectideefase, alleen uitgewerkte aanvragen kunnen ingediend worden.

Prioritering

Om te bepalen welke subsidieaanvragen voor subsidie in aanmerking komen, gebruikt de programmacommissie de onderstaande matrix. Bij een gelijke relevantie- en kwaliteitsbeoordeling van 2 of meer subsidieaanvragen en ontoereikend budget om alle subsidieaanvragen te honoreren, weegt de spreiding over paramedische disciplines zwaarder.

Relevantie	Zeer relevant	Relevant	Laag relevant
Kwaliteit			
Goed	1	3	afwijzen
Voldoende	2	4	afwijzen
Matig	afwijzen	afwijzen	afwijzen
Onvoldoende	afwijzen	afwijzen	afwijzen

Tijdpad

Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	18 januari 2022, 14.00 uur
Ontvangst commentaar referenten en patiëntenpanel	22 maart 2022
Deadline indienen wederhoor	5 april 2022
Besluit	Eind mei/begin juni 2022
Uiterlijke startdatum	November 2022

Meer informatie

Houd de [programmapagina Paramedische Zorg](#) op de ZonMw-website in de gaten, deze wordt regelmatig bijgewerkt.

INDIENEN**Indiening (via [Mijn ZonMw](#))**

Subsidieaanvragen kunnen uitsluitend en conform de richtlijnen worden ingediend via het online indiensysteem van ZonMw (Mijn ZonMw). Sluitingsdatum voor het indienen is 18 januari 2022, om 14.00 uur.

TIPS

- ZonMw is overgestapt naar een ander digitaal indiensysteem. Als u nog niet eerder met Mijn ZonMw heeft gewerkt dient u zich eerst te registreren als 'Nieuwe gebruiker'.
- Zie voor meer informatie de toelichtingen in [Mijn ZonMw](#) en de [Handleiding Mijn ZonMw](#).

Wij raden u aan om, voordat u uw subsidieaanvraag digitaal indient, een Word versie van uw subsidieaanvraag uit te printen (via Mijn ZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw subsidieaanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar Mijn ZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in MijnZonMw zelf corrigeren.

Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

De '[Verklaring akkoord indienen subsidieaanvraag](#)' dient ondertekend te worden door de 'bestuurlijk verantwoordelijke' en de 'hoofdaanvrager'. De ondertekende verklaring kan toegevoegd worden aan de subsidieaanvraag in Mijn ZonMw of per mail gestuurd worden naar ZonMw, ter attentie van Elke van Vliet, paramedischezorg@zonmw.nl. De verklaring dient uiterlijk 1week na indiening binnen te zijn.

Inhoudelijke vragen

Voor inhoudelijke vragen kunt u contact opnemen met: Elke van Vliet (programmamanager) of Vivianne van Beyeren (programmasecretaris), paramedischezorg@zonmw.nl, 070 349 54 66.

Technische vragen

Bij technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw (Mijn ZonMw) kunt u contact opnemen met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 78, servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer zodat wij u eventueel kunnen terugbellen.

Downloads en links

- [Subsidiebepalingen](#)
- [Procedurebrochure aanvragers](#)
- [Begroting](#) (ZonMw-format of aangepast format)

Bijlage in de oproep

Bijlage 1 'voorwaarden voor samenwerking'

Bijlage 1 ‘Voorwaarden voor samenwerking’

Daadwerkelijke samenwerking moet tot uiting komen door een inhoudelijke betrokkenheid bij de samenwerking. Deelnemers dienen qua betrokkenheid niet enkel op afstand van elkaar te staan, maar daadwerkelijk deel te nemen aan de samenwerking door invloed te hebben op het ontwerp en de uitvoering van de samenwerking, en actief bij te dragen aan het management van de samenwerking, Contractonderzoek en het verrichten van onderzoeksdiensten – en uitbesteding – kwalificeren naar hun aard niet als daadwerkelijke samenwerking.

Samenvatting vereisten:

1. Samenwerking (par. [2.2.2 Kaderregeling O&O&I](#)) tussen
 - a. ten minste twee onafhankelijke partijen;
 - b. waarvan ten minste één partij die voldoet aan de definitie van onderzoeksorganisatie³ en één partij die kwalificeert als onderneming, die
 - c. op basis van een taakverdeling een gemeenschappelijke doelstelling nastreven en
 - d. samen de omvang van het samenwerkingsproject bepalen en bijdragen aan de tenuitvoerlegging ervan en
 - e. de daaraan verbonden financiële, technologische, wetenschappelijke en andere risico's delen en
 - f. de projectresultaten delen en
 - g. waarbij de activiteiten vallen binnen de primaire activiteiten van een onderzoeksorganisatie, zijnde:
 - i. opleiding
 - ii. onafhankelijk onderzoek of ontwikkeling.
2. De hierboven genoemde onderdelen moeten voor aanvang van het project zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst die aan bovenstaande voorwaarden voldoet.
3. Hiervan uitgesloten zijn definitieve overeenkomsten over de marktwaaarde van de ontstane intellectuele-eigendomsrechten en de waarde van bijdragen aan het project.
4. Contractonderzoek en het verrichten van onderzoeksdiensten worden niet geacht vormen van samenwerking te zijn.

Voorwaarden Subsidieaanvraag

In uw subsidieaanvraag dienen de volgende aspecten duidelijk omschreven te worden. Daarbij dient duidelijk aangegeven te worden welke partijen deelnemen in de daadwerkelijke samenwerking en welke partijen in dit verband voor haar activiteiten subsidie aanvragen.

Omschrijf per samenwerkende partij:

- Of dit een onderzoeksorganisatie of onderneming (niet-onderzoeksorganisatie) betreft
- Taakverdeling; omschrijving van rollen
- Uit de voeren activiteiten
- Welk deel van de subsidie beoogd is voor welke partij (begroting)
- Verklaring dat partijen onafhankelijk van elkaar zijn

Voorwaarden Samenwerkingsovereenkomst

In de samenwerkingsovereenkomst dient een bepaling inzake intellectuele eigendomsrechten opgenomen te worden. Deze bepaling regelt dat:

- De resultaten van de samenwerking die geen intellectuele eigendomsrechten opleveren breed verspreid worden;
- Uit het samenwerkingsproject ontstane intellectuele-eigendomsrechten aan de verschillende samenwerkende partijen worden toegekend, op een wijze die een passende afspiegeling is van de werkzaamheden, uitgangspunt daarbij is 'uitvinder is eigenaar' ;
- De onderzoeksorganisatie(s) een vergoeding ontvangt bij overdracht of licensering van haar (gedeelde-) intellectuele-eigendomsrechten aan de onderneming(en) die gelijkwaardig is aan de marktprijs. Bepaling van een marktconforme prijs kan niet op voorhand worden vastgesteld en dient op arm's length-voorwaarden plaats te vinden.⁴

³ Par. 1.3 onder ee) Kaderregeling O&O&I

⁴ Par 1.3 onder f Kaderregeling O&O&I

- Voor zover niet in de oproep een eerder moment is opgenomen, dient u binnen 4 maanden na (voorlopige) honorering een definitieve maar nog niet ondertekende versie van de samenwerkingsovereenkomst aan te leveren die voldoet aan genoemde voorwaarden.
- Om aan de voorwaarden van daadwerkelijke samenwerking te kunnen voldoen, kunnen de projectactiviteiten **alleen starten** nadat de samenwerkingsovereenkomst geaccepteerd is door ZonMw en is **ondertekend** door de betrokken partijen.
- Op de [ZonMw website](#) vindt u een voorbeeld consortiumovereenkomst, en in de daarbij horende [Uitleg](#) de verdere voorwaarden en meer informatie. U wordt dringend geadviseerd gebruik te maken van het voorbeeld, dit is opgesteld in lijn met de vereisten voor daadwerkelijke samenwerking.

Uitvoering Project

- Het gehele project dient te worden uitgevoerd met inachtneming van de vereisten voor daadwerkelijke samenwerking. Als niet of niet langer (deels) aan die vereisten wordt voldaan, bestaat het risico op verstrekking van onrechtmatige staatssteun aan betrokken ondernemingen en zal (dat deel van) de subsidie niet verstrekt of /ingetrokken kunnen worden.